

I. HLAVNÉ HARMONICKÉ FUNKCIE

Milí žiaci! V tomto pracovnom liste si budeme hovoriť o harmónii, ktorá nám slúži napr. pri tvorbe akordického sprievodu k nejakej melódii. **Harmónia** je teda náuka o súzvukoch, akordoch a ich funkciách v skladbe.

Tónický kvintakord (t.j. akord na 1. stupni stupnice) a jeho obraty už poznáme. Avšak v harmónii používame aj akordy vytvorené na iných stupňoch stupnice. **Hlavné harmonické funkcie sú:**

Tonika – kvintakord postavený na I. stupnici durovej alebo harmonickej molovej stupnice.
- označenie T alebo I.

Pokoj

Subdominanta – kvintakord postavený na IV. stupnici durovej alebo harmonickej molovej stupnice.
- označenie S alebo IV.

Napätie

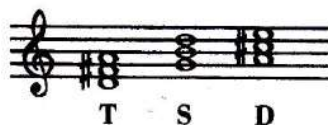

Dominanta – kvintakord postavený na V. stupnici durovej alebo harmonickej molovej stupnice.
- označenie D alebo V.

Veľké napätie

Príklady:

D dur

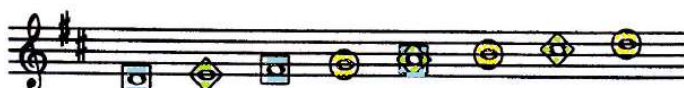

h mol

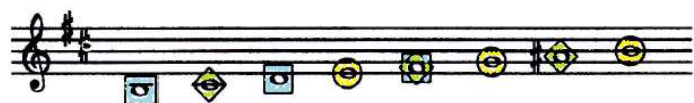

Prečo sú hlavné harmonické funkcie T, S, D práve na I., IV., a V. stupni? Pretože spoločne obsahujú všetkých 8 tónov stupnice a vieme ich teda využiť pri harmonizácii (vytváraní harmonického sprievodu) akejkoľvek jednoduchej piesne.

Príklad: jednotlivé tóny T-S-D kvintakordu spolu tvoria všetky tóny stupnice, napr. D dur alebo h mol

T - □
S - ●
D - ◆

ÚLOHA č.1 – napíš predznamenanie a hlavné harmonické funkcie (kvintakordy) v uvedených tóninách

A dur   C dur   Es dur   D dur

T S D   T D S   D S T   S T D

ÚLOHA č.2 – urči harmonické funkcie kvintakordov (označ T, S alebo D)

D dur   E dur   F dur   Es dur

e mol   fis mol   g mol   f mol

II. HARMONIZÁCIA PIESNE

Správnou voľbou T (I.), S (IV.), alebo D (V.) vieme sprevádzať jednoduché durové alebo molové melódie. Pri harmonizácii si ako sprievod vyberieme tú harmonickú funkciu, ktorá obsahuje tón v melódii, ktorú harmonizujeme (hlavná melódia zostáva vo vrchnom hlase).

Pozrime sa na ukážku harmonizácie piesne **Zahrajte mi muzikanti** (jednotlivé harmonické funkcie sú tu v obratoch a sú označené harmonickými stupňami: I., IV., V.).

Allegro moderato   *Zahrajte mi muzikanti*   Ludová

I. Za - hraj - te mi   mu - zi - kan - ti   ve - se - le,

do - kiaľ   ja mám   svo - ju   mam - ku   pri se - be.

